

NÉPBARÁT.

Vasárnap martius 3-án.

1850.

Eljön-e a delibáb tündér palotáival álmom
Képeiehez, szebbnek festeni a honi tért?

Vörösmarty.

Tartalom. Könyvismertetés. — Egy ebéd szent - Domingo szigetén. — Első bánatom. — A tábornok és a vízholdó. — Kemény tél. — Méhkosár. — Hány hét a világ? —

Könyvismertetés.

Legujabb és leghasznosabb méhészkönyv. Több évi tapasztalás után írta Korbuly János, szamosujvári áldozó pap. Kolozsvárt kiadta Tilsch János 1850. Ára borítékba fűzve 12 p. kr.

A gazdaszatnak kétségkívül egyik leggyönyörűsegebb és leggazdagabban jutalmazóbb ága a méhtenyésztés; csak hogy mint mindenütt, úgy itt is érteni kell ám a dologhoz, különben az egészből több a kár, mint a haszon, vagy a legjobb esetben is koránt sem anynyi, mennyit okszerű kezelés által belőle vonhatni. Érzették ezt a szükségét honunk mezőgazdái már ezelőtt is, s legalább kis hazánkban a legtöbb gazdaszati könyv a méhészet körül van írva. És mégis e jelen kis könyvecske koránt sem felesleges, de sőt nagyon is érezhető hiányt pótol. A többi méhészkönyvekben ugyanis szélehozzában meg vannak írva a Nutt méhtára, a ráma kas, s több más czifra és költséges kasok készítés- és kezelés-módjai, melyek igen gyakran honunk éghajlata alá vagy nem a legjobban illenek, vagy költségesebbek, mintsem a közönséges falusi gazda, kinek mindenre oly bővön nem jut, magának megszerezhetné.

De a ki csak méhet tart, vagy méhet tartani akar, annak egy tapasztalt méhész ismerősinek lennie kell, hogy az elő nem fordult esetekben tanácsot kérhessen. S egy ilyen jó tanácsadó a kéz alatti kis könyv, a mely röviden és világosan megtanít mit tegyünk az év különböző évszakai szerint méztermesztő bogarainkkal. S jutányos ára mindenkit képessé is tesz megszerezhetésére. S e tekintetben nagyon is megfelel czimjének „leghasznosabb“; mi legalább azt hisszük, hogy köz méhes gazdáink e könyvecskének vehetendik legtöbb hasznát. O.

Egy ebéd Szent-Domingo szigetén.

A liverpoli kikötő egyik legszebb kereskedő-hajóját, Katarinát, ezelőtt néhány esztendővel egy Baker nevű fiatal ember kormányozta, ki egyszersmind azon hajó tulajdonosainak egyike volt. Nyugot-indiai útai egyikén, a rossz idő kényszeríté ötet Szent-Domingo szigete mellett bocsátni le horgonyait. Ezen kapitány hajóján a legszigorubb fegyelmet gyakorolt, s nem tudván minő indulattal leendenek iránta a part népei, tiz vagy tizenkét darab ágyuját készen tartotta adandó alkalommal illőleg használni. A Katarina bár mind ivóvízzel, mind eleséggel jól el volt

látva, a kapitány mindazáltal nem tiltotta meg legénységének, hogy anynyi gyümölcsöt vásároljanak a menynyt nekik tetszik, az az, hogy ha a szárazról hozni fognának.

Azon reggel korán, melyen horgonyt vetett, a hajóhoz egy csolnak közelített kitűnő termetű és erejű négy négerrel, kiknek minden ruházatuk egyetlen vászon bő nadrágból s fejkön egy széles karimájú szalmakalapból állott. A négerek szabadságot kértek kiszállani a hajóra, s miután ezt az alkormányostól meg is nyerték, nem győzték bámulni a hajón uralkodó rendet. Angolul folyvást beszéltek; s azon gyönyör, melyet holmi megnézegetésében élvezni látszának, az alkormányost arra bírta, hogy őket meghordozza a hajó belsejében s mindent megmutogasson, mire csak a Katarina büszkének érzé magát.

Baker kapitány a fedleztet felmenvén, értesüle fekete látogatóiról s látni akará őket; nagy tetszéssel hallgatá a hajójára rakott dícséreteket, mely a négerek ajkáról e népfaj megszokott módján sokkal műveltebb nyelven folyt. Kiválólag egy közülök, egy jó forma tagba szakadt ficzkó, kinek arczvonási nem valának teljesen a néger typushoz tartozók, minden iránt, a mit látott, többi társai felett kitűnő érdekléssel látszott viselkedni. A kapitány meghívta látogatóit saját szobájába reggelire kávéra és csokoládéra. E kitüntetés, úgy látszik, nagyon hízelt nekik; a meghívást elfogadták, és reggelizés után gazdájuktól több rendbeli hálálkodás közben elbúcsúztak. **Mig a négerek csolnakukba szállának, a kapitány, meglepetve azon fekete hatalmas testalkatától, ki látogatásával legelégültebbnek látszik, így szólt alkormányosához: „Az ördögben, minő szép egy ficzkó, szeretném eladni; tudom kapnék egy rakás tallért érte.“** Az alkormányos is szint azon gondolon vala. A feketék azonközben csolnakukba szállottak és eleveztek.

Teljes szélesend vala, Baker az első

szelletet várta, hogy tovább indulhasson. Dél-tájt az őr jelenté, hogy egy más bárka közeledik, tizenkét evezővel s orrán egy pompás lobogóval. A kapitány véve, hogy valami hivatalos személy érkezik, neki készült ez új látogató elfogadására. Kevés idő telve egy fényes formaruhába öltözött s több rendbeli keresztekkel és érdemjelekkel díszített néger jött fel a hajóra. Felszegzett kalapját, melyen meglehetősen nagy tollu lobogott, kezébe véve, méltóságtele tekintettel jelenté, hogy a kapitánynyal kívánna szólni. Baker a fekete lovaghoz közeledett s tőle megérté, hogy ő felsége a haiti császár őt alkormányosával együtt sans-souci palotájába hivatja. „Nincs miért megijedjen ön ezen a parancson — hozzá tevő a fekete — ő felsége csak az újdonságokról ohajt öntől értesülni.“ Rendelések voltak egyszersmind, hogy őt és alkormányosát mentől hamarabb szárazra szállítsák.

Ha szintén e rendelet rá nézt szintoly kedvetlen, mint váratlan vala, Baker elgondolá magában: legokosabb lesz mindenesetre a császári parancsnak engedelmeskedni; ez okból a követet saját szobájába béveztetvén ott csak addig tartóztatá, míg öltözetét illőleg rendbeszedé. Mivel Baker nem tartozott a tengeri katonasághoz, nem hívé magát feljogosítva kardját oldalára övedzhetni; azonban czélszerűnek tartá zsebeibe egy pár pisztolyt nyomni, s alkormányosát is figyelmezteté, hogy ő is úgy cselekedjék.

Az evezők e három személyt csak hamar a part közelébe vivék, s midőn a partra kiszállának, az örök katonai tisztelgéseit tudokra adák az angoloknak, hogy vezetőjük valami főrangú tiszt. Egy szekér várakozott rájuk; a katonatiszt egy gazdag szerszámzatu lóra pattant s a szekér oldala mellett vágatott. Miután jódarabig meglehetősen meredek kaptatón haladtak, a palota falai alá érkeztek, a kapuk vezetőjük előtt egymás után megnyiták, s így jutottak el egészen a csá-

szári
reszt
lának
szine
mive
őket
tány
imig

vagy
ki,
puka
erre
ne,
fejé
részt

tele

jele

A

az

mer

Eg

lan

mir

Az

ma

ser

na

va

sz

ve

m

ho

ko

es

m

ör

k

a

ir

n

szári lakig. Egy rakás termen mentek keresztül, melyek e meleg égaljhoz illőleg valának ugyan butorozva, de a melyek kiáltó színei eléggé elárulák a bennök lakók kevéssé mivelt izlését. A tiszt egy előszobában hagyá őket, hogy ő felségének béjelentse. A kapitány e pillanatot hasznára fordítá s társához imígyen szóla:

„Imhol la, meglehetős erős kaliczában vagyunk; belőle élve bajosan vergődhetnénk ki, ha mindazon csapatokkal, melyek e kapukat őrzik, meg kellene küzdenünk; de ha erre kerül a dolog, bizonyosak lehetnek benne, hogy az egyik golyómat azon kamasz fejébe küldöm, a melyik kezét rám tenni merészli, a már egyszer szent igaz.“

„Én meg önt utánozandom; ugy is kötelességem.“ Felele társa egész hideg vérrrel.

Ekkor a czerimonia-mesterök újból megjelent, s őket az elfogadási terembe vezeté. A teremben csak egyetlen ember vala, kiben az angolok tüstént azon értelmes négerre ismerének, ki őket jó reggel meglátogatta volt. Egy bő selyem köntösbe burkolva, gondtalanul volt elnyulva egy bámbusznád kanapén, mint egy a kényelmes élethez szokott ember. Az angolok nagy tisztelettel meghajtották magukat. Ő felsége, mert a jó forma néger senki sem vala más mint maga a császár, nagyon szives modorban eképpen intézte szavait hozzájuk:

„Kapitány! ön, ha bár engem csak egy szegény néger matrónának tartott is, oly szivességgel mutogatta szép hajóját és hívott meg reggelizni, hogy én nem állhattam meg, hogy kölcsönben önt, mint szintén tréfás alkormányosát ebédre meg ne hívjam. A haitii császár az angolokat szint anynyira szereti mint utálja a spanyolokat, ezen megtestesült ördög-faját. A mi a francziákat és amerikaiakat illeti, ezek sem érnek sokkal többet amazoknál. Remélem, Csanva márki önök iránt az egész út folytatában illendő figyelemmel volt?“

Az angolok helybenhagyást intének. Egy kis ezüst csengetyü szavára egy más hivatalnok jelent meg teljes gálában.

„Gróf Marmelad hozassa fel ön az ebédet rögtön, ezek az urak hihetőleg szeretnének hajójukra még napvilág visszatérni.“

E rendelet után ő felsége szobájába vonult és a két angolt e különös kalandon rendkívül elbámulva és gyönyörködve hagyá. Rövid időköz után régibb ismerősük, a márki, jöve tudokra adandó, hogy az ebédtéremben rájuk várokoznak.

E pompásan butorzott terembe belépve legelőbb is a császár tűnt szemökbe, ki gyémántokkal és arany himzésekkal ragyogó köntösbe vala öltözve. A császár a kapitány jobb-, az alkormányost balkeze felől ülteté maga mellé. A vendégség válogatott húsnevekből és a legdrágább borokból állott; az asztal körül ülő fényesen öltözött tiz tizenkét vendég között, az angolok rá ismertek azon három emberre is, kikkel a kapitány reggel csokoládéját megosztotta volt. A két angol iránti szivességben mindenki vetélkedett; az idő gyorsan repült. Baker nyugtalan tekintetet kezdte vetni a tengerre, látván hogy a víz felszine gyengén fodrosodik, vágyott volna visszatérni hajójára, hogy az eredő félben levő szelet használhassa. Szemei irányzatából a császár kitalálta gondolatait s parancsolt, hogy hintója rögtön álljon elő, azután meg hozzátevé vidámon:

„Visszamenet az út fél olyan hosszu, mint mindenütt a hol lejt az ember; ön derék hajójára éppen idejében fog elérkezni.“

Jelentik: a szekér előállott; erre az angolok felköltek s megilletődve köszönték a részökbe jutott kitünő megtiszteltetést; a mint kifelé indultak a császár udvarnokai köréből kiválván, mindegyikkkel szivesen kezet szoritott; azután halk hangon, de rendkívül elmés tekintettel kérdezé Bakertől:

„Nemde e rajtam függő gyémántokkal néhány tallérral mégis többet érnék?“

E kérdésre elmosolyodott; azután méltóságteljes tekintettel köszönté látogatóit, kik anynyira meg valának lepetve, hogy míg a Katarina fedlezetére ép egészségben vissza nem érkeztek, egymással alig valának képesek egy pár szót váltani.

Francziából.

X.

Első bánatom.

Mig harminczadik évemet el nem értem, semmi olyast nem ismertem, mit voltaképpen bánatnak nevezhettem volna. Hajlékomba a halál még nem kopogtatott volt bé. A pusztulás angyala kiterjesztette szárnyait szomszédaim felett; de szeretteim számát még nem apasztotta, a betegség is csak ritkán kinozta. Hallottam a nyomor zúgását, mint a távolból fenyegető vihar moráját; de a villám hozzám le nem sujtott, az ég nyilának fénye elől szemeimet elfednem nem kelle.

Körültünk bár a halandóság képei, de bényomásain az élet eszméje mégis diadalmaskodik. Látjuk a sirt megnyilatkozni s bezáródni többek felett, kiket ismertünk élők napfényes napjaiban — s ajkunkról egy futó sohaj lebben el az élet változandósága felett. De ennek öntudata csak pillanatig tart. Az élet bajaiba vegyülünk s feledjük, hogy létezik ország, hová mind e mozgalmak zaja el nem hathat — elragadtatva tekintünk a kék égre és nem jut eszünkbe ama csillagtalan éj — szemléljük a mezőnek virító fűvét s nem gondoljuk meg, „hogy még az estének előtte levágattatik és elhervad.“ Ez a természet jó-tékony gondoskodása. Ha végünk szünetlen szemünk előtt állana, életünk egy poshadt mocsárrá változnék.

Az árkádiai pásztorgyermek úgy dalolt, mintha soha míg a világ meg nem vénülne. És áradozó örömeinek, jó kedvének hullámain ugyan miért is akarta volna korlátozni gondolva annak majdani apadására és kiaszására. Hisz nem düledező romok között élt, me-

lyek neki az élet hiábanvalóságáról regéltek volna. Lakhelye a kies mező vala, hol a korosság és hanyatlás csak kivétetteknek látszának a fiatalság és vidorság általános elvei alól. Az ég régi és vén, s mosolya mégis oly kellemes, vidor, mint a csecsemőé: és a nap mint völegény örül neki, míg rajta futja pályáját. Mint az árkádiai pásztorgyermek, haladtam át én is iskolás-gyermek-éveimből a férfikorba. Az ég egy nővel és gyermekkel áldott meg. Voltak óráim szorongással, de fájdalommal és bánattal teljesek nem. A jelen kötelességei gyakran terhesen nehezültek rám; de jövőm mindig mosolygott, mint a nyári regg. Ebben volt tán némi könnyelműség; de érzéketlenség bizonyára nem.

Egybekelésünk ötödik évnapján, leültem visszatekintendő leélt boldog napjaimra. Arczomon egy könny rezgett — de e könny nem keserv-, hanem hálakönnnyü volt.

Volt egy kis fiunk, ki éppen e tájt negyedik esztendejéhez közelgetett. E gyermek egyetlen fi-magzatunk vala, s következöleg minden gondoskodásunk az ő jóléte körül központosult, mint szoktak a szülék, kik akkor boldogok, ha szülőtteiket boldogoknak látják. Fiacskám nem valami lármás, kitörő vigkedvü vala; úgy csendesen élvezé azon gyönyöröket, melyeket a természet szórt el lábái előtt; és így növekedett a szellőben és napfényben, mint e tiszta és gyöngéd elemek teremtménye. A gyermeknek csak kevés, de szokatlan erős vonzalmai valának. Két lényt szeretett a legbensőbb szenvedélyvel — anyját és egy szelid, jámbor, egyedülvaló férfit, kinek kimondhatlan jól esett, ha fiacskámat oldala mellett láthatá, midőn kertjét mivelgeté, a ki számára a legviribb rózsabimbókat szedegette, a ki órákig eltartotta ölében, míg nézték a fecskéket, midőn gyors reptőkben szárnyukat a hajlékom mellett hömpölygő csendes és kristálytisza folyócskába mártogatták. Ha volt valaha emberi lény merőben boldog, ez a becsületes ember és kis fiam azok

valának; midőn reggeltől estig együtt sétáltak, kieserélgetve azon legártatlanabb gondolatokat, melyek a világ durva érzelmei legkisebb érintésére egyszerre elenyésznek, de a melyek, mint színes por az éró gyümölcsen, megmaradnak a szenytelen, tiszta lelken.

Fiacskám napról napra mind inkább kezdte kornyadozni: bádjadtt szemei igen is érthetőleg hirdeték a nyavalya növekedését, lassu mozdulatai gyengülésre és fájdalomra mutatnak. A tavasz eljött, de az én fiam enyhe szellelein nem repkedett mint a tarka lepke. **Mig** a kékellő ibolyák az ujjászületés korszakát hirdeték, a kis csemetében, melynek virágait és gyümölcseit éber álmaim oly szépeknek és gazdagoknak mutaták fel, az enyészet kezdé meg munkáját. Még egyszer láttam őt örülni a napfénynek — de már csak anyja karjaiban.

Az eldöntő pillanat gyors léptekkel közeledett. Két nap és két éjjel ültem ágya mellett, nem gondolva a földkerekségén semmire, beteg gyermekemen kívül. Midőn erős elme és kifejlett test küzdenek a halállal, a harc borzasztó lehet — de borzalom nélkül ugyan ki szemlélhetne egy vonagló kisedet? **Ki** láthatná az égető lázt a gyermek remegő ajkain elvonulni, mint a fergeteget a lilimos táblákon, a nélkül, hogy szíve ne remegjen, szemlélvén e harcot a hatalom és gyöngeség között? **A** beteg szobájából egy tekintetet vettem ki a mosolygó és csendes természetbe — s midőn újból megtértem fiacskámhoz, a szeretet kezei zárták bé szemeit.

Csak ekkor éreztem legelsőbbén mit tesz e szó: halott van a háznál. **A** remény és félelem izgultságának egy pillanat alatt vége, megkezdődik a harc az okosság és az érzelem között, és most a szenvedély majd a lehangoltság vesz erőt a szíven. Idő kell reá, míg a halál képe lelkünket elfoglalhatja. **Mig** alszunk, setét és zavaros visszemlékezésekből öszszeszótt font álmak bolyongnak előttünk, —

bánatunk tárgya megjelenik nekünk, élve, viritó egészségben — miután felebredünk is sokáig kételkedve habozunk ez árnyék és a valódi világ között — s nem kis lelki erőbe kerül elhítni magunkkal, hogy szerelmünk tárgyának földi része már csak por és hamu.

A napon, melyen fiacskám eltemettük, boldog óráinak folytonos társa eljött, megnézni utóljára az elhervadt bimbót. **Könnyeit** nem láttam; de hallottam keseredett szívének zokogását, és midőn szemeimet újból gyermekem holttestére vetém, látám, hogy együtt töltött napjaik gyönyöreiből egy láncszem vált, mely a halottat az élővel kötö össze — a becsületes ember elhozta az év kora virágait, hogy velök kis barátjuk koporsóját béhintse.

Fiacskám kikisértem a temetőbe. **A** regg hűvös és komor vala. Alig hallám a lelkész vallásos vigasztalásait, szívem igen is tele volt. **A** letört virágszál a zöld gyepen feküdt, a hajlék mellett, mely mindent előre vár. **Benéztem** a mely, mely sirba, melyet gyermekem számára készítettek. **E** perczen a felhők megszakadtak s egy futó napsugár világítá meg a gyász jelenetet. **Én** a halál komor reggelére és a halhatlanság vidor tavaszára gondoltam; és vigaszért fordultam ahoz, ki így szólott: „Ne tartóztassátok a kisedeket, hogy én hozzám jőjenek.”

X.

A tábornok és a vízfordó.

A mult ősön egy reggel Parisnak valamelyik utcáján egy ötven körül járó uri ember ballagott barna széles kabátjába burkolva; valami vidékbeli polgárnak látszott. **Az**onban egy magát jól bíró öregecske, kinek a válláról lelógó szíjai, mint szintén egész öltözete a vízfordás mesterségére mutatának, csendesen ballagó emberünket megnézi, újból megnézi még jobban és útját állja.

„**Mi** baja édes barátom? hát megszemlélt-é ön már eléggé?”

„Nem, isten engem (egy ezifra káronkodással) még nem bávaszkodtam rád eleget. Hisz te, te biz a szegény D.... ismét láthatlak!”

„Ismer-é ön engem édes jó emberem?”

„Hogy ismerlek-é? Mint a rossz pénzt! Egy időben hálópajtásod voltam. Hát elfeledted-é a roham-vadászt Miskát?”

„Nem, istenemre, örvendek hogy viszont láthatlak; kezdet ide édes Miskám!”

Két régi katona-pajtás, kik egymást legalább is negyven év óta nem látták, oly hirtelen el nem válhatnak a nélkül, hogy ismeretségekét amugy vitézi módon fel ne frissítsék. A vízfordó sokbeszédű és nyíltszívű volt; rá nézt a katonai pálya nem vala a szerencséhez vezető út, s miután a köztársaság, a directorium, a consulság és a császárság alatt naponkint öt sousért hősködött, egy kis nyugpénzzel s anynyi taggal érte meg a Bourbon-ház visszaállítatását, hogy vizes vedrét elbírhatta.

„Elég az hozzá — folytatá miska, ki mindeddig csak maga beszélt s társát szóhoz jutni nem hagyá — azért még nem feledtem régi barátimat, s a boldogság nem mindig a ezifra köntös alatt lakik. Lápd D.... habár kissé későn fogtam hozzá, mégis van egy esinos kis nőm s egy pár szép gyermekem. Ezeket meg kell mutatnom neked, miután a viszontlátás poharát kiürítettük.”

„Ezer örömet — szöla a vízfordó hálópajtása — ha úgy akarod feltartom én ez örömnapot, menjünk hozzád, hadd kocczintsak egy poharat nőddel s lássam szép gyermekeidet.”

E szavakkal a vízfordót követé, ki újból kezdé felbeszakadt elbeszélését, s még akkor is mind csásogott, mikor a hatodik emeletbe érve, a esengetyü első hangjára egy ajtó megnyila előttök.

„Éz az ur — monda Miska nejének bementében — még a forradalom előtti időkből hálópajtásom. Régi jó ismeröm egy pohár bort akar fizetni.”

„A nő csak nézte az uri embert, ki zsebében mutatván, belőle öt hat szép Lajos-aranyot vett ki, s e szokkkal tevő az asztalra: „Nósza édes jó Miskáném, hozzon ön nekünk egyet a legjobbiból.” A nő folytonosan az uri embert nézé, Miska meg így szólott:

„Ugy látszik, hogy az én barátom D... szép szerencsére tett szert.”

„Ugy van — válaszolt ez mosolyogva. — Te édes Miskám vízfordó, én meg altábornagy, gróf, becsület-rend kereszties, Szent-Lajos nagy keresztiese sat. sat. lettem. Te a hatod emeletben, én meg egy szép kastélyban lakom.”

„Ah! bocsánat! bocsánat altábornagy ur!”

„Eredj Miska, mint az imint mondád azért még nem feledtem régi barátimat; s teljes szívemből örülök, hogy hajdani hálópajtásomat újból feltalálkatám. Holnap elvárak xxx utcában... Meg akarom veled kóstoltatni az én boromat is.”

„Ah altábornagy ur... altábornagy ur!”

„Elvárak tiz órákor.”

Másnap tizenegy órákor Miska már poharat ürített volt altábornagy B...D...X-val, a legvigabb kedvvel és anynyira tölt eszénynyel tért haza, hogy vízfordó vedrét egy taligával cserélheté fel. Francziából.

S.

Kemény tél.

A már valahára hanyatlásnak indult tél ugyan csak kemény és hosszias vala; de azért ne hogy azt gondoljuk, hogy példa nélküli. Ennél sokkalta keményebb telekről is van emlékezet, még pedig a miénknel sokkal melegebb égalj alatti országokban; ilyen volt például Frankhonban az 1775-iki, melynek szigoruságát nagyon hiteles irók következő módon festik: A bor megfagyott a Sz. Pál és St. Bernard vizsoran (quai) és a hordók szétrepedtek. A folyó jegén egy rakás csóka élődött. A pálinka szabad légre kitéve néhány óra alatt megfagyott. A harangok,

mint huzták, elrepedtek; így például a Cluny collegium és a Sorbonna piaczi harang. Egy kanna víz, 54 talpnyi magasból kiöntve, jégdarabokká válva hullott alá. A kútak befagytak. Három talp és tiz hüvelyk átmérőjű hárfák ketté hasadtak. A futárok útközben meghaltak. Montmorencyban Cotte atya az academia levelező tagja 31 januárban ezt írja: „Mig irok, tentám tollamban megfagy, bárha egy derekason rohogó tűz mellett ülök is.“ A vadak enni bementek a kertekbe, udvarokba; az erdőmesterek annak rendiszertint enni adtak nekik, hogy el ne pusztuljanak, és az állatok úgy kísérték őket mindenhová, mintha meg lettek volna szelidítve. Egész Paris magán kívül volt.

Méhkosár.

Dohos zab. — A megdohosodott zabot, s hihetőleg más szemes gabonát is csekély költséggel és fáradsággal tökéletesen helyre lehet hozni; úgy hogy nem csak kellemetlen szagát, hanem beteges tulajdonait is merőben elveszti. Egy véka zabra egy kupányi porrá tört szenet vesz az ember, vele többszörösen jól őszszekeveri s mintegy 8–9 napig nyugodni hagyja, ekkor megvizsgálja, meg van-e még kellemetlen szaga vagy nincs. Az első esetben újból szenet vegyít közé, s 8 vagy 14 nap múlva újból megvizsgálja. Ekkor a zab már egészséges illatu, száraz tapintatu, s miután a szénport közüle kiostalták, a lovak a legjobbizún megeszik.

Én csak egyet tudok. — Egy vén absitos katona egyszer fogta magát s elment gyónni, miután minden bűnét lelkiismeretesen elősorolta, a lelki atya penitenciául azt adta fel neki, hogy hét nap egymás után tiz tiz miatyánkot imádkozzék. A katona azonban csak helyt maradt s nem mozdult, a pap egy darabig várakozott, de utóljára ezt is megúrván, megszólítja az agg vitézt: „nó hát

édes fiam mire vársz? nem megmondtam-e mit cselekedjél?“ „Meg biz azt édes tisztelendő uram — felelt a katona — most csak is azon töröm a fejemet, miképp tehessem; mert tisztelendő atyám uram azt rendelte, hogy naponkint tiz miatyánkot imádkozzam el; a mind megeshetnék, csak az a baj, hogy én teljes világ életemben csak egyet tudtam, hol tanulhatnám meg a más kilenczet?“

Egy mese. — Egyszer a tűz, a víz meg a becsület elindultak együtt utazni. Azonban — valami előre nem látott ok miatt — el kelle válniok. Szóba jött hát hol s mimódon tanálhatandják fel újból egymást. A tűz így szóla: hol füstöt látok égre emelkedni, arra tartsatok, mert ott engem is megkapotok. A víz meg azt mondá: hol sást meg nádat ingat a szél, onnan én sem vagyok meszsi. Végre a becsület megszólalt: Isten hozzátok pájtásim, engem többé nem láttok, mert nekem az a természetem, hogy a ki egyszer elveszt, az többé soha míg a világ fel nem lél!

Hány hét a világ?

A Vezuv kitörő félbe van, mint Nápolyból írják, — oly főséges látmány, a milyent emberi elme alig képzelhet. Febr. 8-ika óta szünetnélküli dörgés hallható, miut ágyu vagy távol menydörgés szava. Mily boldogok lehetnek azok az olaszok, kiket a természet oly szépen kárpótol, ha néha lehangolja is társas életök. S csodálatos! ők még sem tudnak vagy akarnak boldogok lenni, mindig csak ujtáson jár eszök, mint közelebb ismét Siciliában történt, hol egy kis lázadás néhány izgató főbelövetésével lön befojtva, s a tartománynak egy része ostromzár alá vetve. Olaszhon többi részeiben is oly lehangoltak az emberek, pedig ők czirom-s narancsnak elég bőviben vannak; főleg a romai álladomban folyvást divatoz a rablás, gyilkolás — egy egy rabló banda elég vakmerész kisebb

városokra is ráütni, s a tehetős lakosokat kirabolva egész éjen át vigan bálozni s vas-tag tréfáját tánczhoz nem értő lelkészek tánczoltatásán végezni.

A szent atya még mindig Porticiban emésztődik a honvágytól. A francia katonaság Romában léte s vallás- és erkölestelen magaviselete sem igen szolgál zálogul, hogy a romai népnek érzülete egyhamar megjavul. A farsang utóján ismeretlen kéz egy fehér és vörös cameliából fűzött pompás bokkrétát dobott a Canino herczeg fiának kocsijába, mi ekkor Romában farsangi divat egy neme. Midőn a herczeg, szerencsére más felé fordult nővérének a bájajándékot nyujtaná, a beléje rejtett gránát elpattan, s a herczeg jobbját és ágyékát súlyosan megsebesíti. Francia vitézeken is követtetés el orgyilkolások, a romai francia parancsnok kemény rendeletet adott ki, melynél fogva török, pálczagyilkok és hoszszukések s más ölö eszközök hordozása s titkon tartása föbelövetés büntetése alatt tiltatik. E tilalom ellen cselekvő két olasz már is bűnhődött volna.

De minthogy már belejöttünk a rablási kedves történetekbe, mondjuk el azt is, hogy a romai legatiok kormányzója Bedini bibornok 100 scudi díjt tett föl Passatore, ama vakmerész rabló fejére, ki több városokat megsarczolt; a rabló ellenben 1000 scudit tett föl egy hirdeténye által a bibornok fejére, igérvén, hogy azt nem papirban, hanem jó ezüstpénzben fogja fizetni. A hirdetésny nyomtatva s a legatiókban el van terjesztve.

Hát a görög-angol viszálylyal hogy állunk? Egy hét alatt csak nem lehetett ily

darabos ügyet végképpen kisimitani. Anynyi igaz, hogy az angol cabinet a francia közbenjárását nem fogadta el ugyan, de elfogadja jószolgálatját. Értetni kell a diplomatai nyelvet. A francia bíraskodás az angol igényekre nézt nem szükség, mert Palmerston azokból mit sem akar elbagyni, de szívesen fogadtatik a francia segély ez igények kivételére. Az angol admirál csapatokat szállított ki a kérdéses szigetek egyikére, hol azok erősítik magukat. Minden attól függ, mire tökélen el magát az orosz cabinet, hová egy görög futár ment segítség-kérni. Alkalmasint a kibékítésre, mert a háboruknak is végezélja csakugyan mindig egy állandó béke.

A porosz végképp elhatározta a német birodalmi gyűlést Erfurtban mart. 20-dikán megnyitni. A vele egyesült álladalmak szövetségét a baljóslatu „unio“ szóval nevezi. Az austriai kormány egy tiltakozó nótát bocsátott Berlinbe, és ha a porosz netán a birodalmi főnökség tiltott almájához fog nyulni, akkor más hangu nótákra is van ígélet téve. Miktől a jó isten bizvást megőriz, mert az orosz nóta is dolgozni fog, hogy a burkus ne igen szédítő waltzert, hanem csendesebb tánczot válaszszon.

Szinte feledők, hogy Parisban a szabadság-fákat kivágatta a rendőrség, s szegény emberek kunyhói s kaszárnyák fűtésére szentelte. A szegény emberek ugyan egy két nap zúgtak, zavarogtak, nem értve át a jóakaratot, de végre eltakarodtak, átlátva hogy oly kemény télben, milyen Francziországot is meglepte, a különben is nyavalygó fákat megvette volna az isten hidege.

A „Népbarát“ hetenkint egyszer, vasárnap, jelenik meg. Ára félévre: helyben 1 fr. 30 kr.; postán 1 fr. 42 kr. pengőben. Előfizethetni: helyben Tilsch könyvkereskedésében; vidéken minden cs. kir. postahivatalnál.

Felelős szerkesztő MAKOLDI SÁMUEL.

Nyomatott az ev. ref. kolégjom betüivel.

Vasár

T
olcsó m

Ez

erdőben
nak es
magok
mihelyt
panasz

„N

szépek

ha az

halnunk

rabolja

tevő le

virágok

lókban

tonos ü

régóta

a ki be

ki inne

„K

sé herv

életből

hogy e

világba

minden

ültetett

itt nek